

ΚΘΒΕ (ΝΤΑ & ΠΕΡΙΜΕΝΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΓΚΟΝΤΟ) - ΚΡΙΤΙΚΗ

 onlytheater.gr/buzz/onlytheaterreview/item/kthve-nra-kai-perimenontas-ton-godot-kritiki

- **Ημερομηνία:** Δευτέρα, 28/01/2019 11:09
- **Συντάκτης:** [Γιώργος Χριστόπουλος](#)
- **Κατηγορία:** [Κριτική Onlytheater](#)

Το "**Ντα**"(Da) (από το αγγλικό Dad ή Daddy) του Ιρλανδού δραματουργού Χιου Λέοναρντ (Hugh Leonard) γράφτηκε το 1973 και παρουσιάστηκε σε ευρεία διανομή για πρώτη φορά στο off-Broadway Hudson Guild Theatre πριν μεταφερθεί στο Morosco Theatre του Broadway το 1978. Την ίδια χρονιά κέρδισε το βραβείο Toní για το καλύτερο έργο. Στην Ελλάδα έγινε γνωστό από το σπουδαίο ανέβασμά του την περίοδο 1979-80 στο θέατρο Μπρόντγουεη από το Μάνο Κατράκη που συνεχίστηκε για τρεις περιόδους. Ένα ξαφνικό τηλεφώνημα στη σκηνή ενός θεάτρου ενημερώνει το συγγραφέα-σκηνοθέτη ότι ο πατέρας του έχει πεθάνει. Με συνεχείς αναδρομές στο παρελθόν παρακολουθούμε την εξέλιξη της σχέσης πατέρα-γιου, την οικογενειακή ζωή, τα εφηβικά χρόνια, τα πρώτα επαγγελματικά βήματα, τα νεανικά ερωτικά σκιρτήματα, τις συγκρούσεις και τα αδιέξοδα που καθόρισαν τη σχέση τους. Ο γιος συναντιέται σκηνικά με τους πεθαμένους γονείς του, αλλά και με τον παιδικό και νεανικό του εαυτό. Τη μετάφραση και τη δραματουργική επεξεργασία του κειμένου έκανε ο ίδιος ο σκηνοθέτης.

Ο **Δημοσθένης Παπαδόπουλος** σκηνοθετεί την παράσταση μέσα από στιγμιότυπα της σχέσης πατέρα-γιου χωρίς χρονική ακολουθία, που χτίζουν αργά αλλά σταθερά το προφίλ της και παρακολουθούν τις διακυμάνσεις της. Η φαντασία συνυπάρχει στη σκηνή με την πραγματικότητα, καθώς ο νεκρός πατέρας συνομιλεί με τις αναμνήσεις του παιδιού του, ενώ ο γιος παρουσιάζεται σε πολλαπλά ηλικιακά επίπεδα. Το χιούμορ συνδυάζεται με το συναίσθημα χωρίς υπερβολές και οι χαρακτήρες παρουσιάζονται ρεαλιστικοί με τα προτερήματα και τα ελαττώματά τους. Τόσο η πατρική φιγούρα, όσο και αυτή του γιου είναι άλλοτε υποστηρικτικές η μία της άλλης και άλλοτε οδηγούνται

σε αδιέξοδο. Η σκηνή χρησιμοποιείται ολόκληρη με το πίσω μέρος της να γίνεται ένα σιωπηλό ησυχαστήριο όταν αποσύρονται από το προσκήνιο οι χαρακτήρες που δε συμμετέχουν στη σκηνική δράση, αλλά παραμένουν ζωντανοί και "παρόντες" στη μνήμη. Κάποια σκαμπανεβάσματα στο ρυθμό δεν έλειψαν, ενώ και ορισμένες σκηνές κράτησαν λίγο περισσότερο απ' όσο χρειαζόταν. Επίσης μου έλειψε μια γενικότερη κινητικότητα των ηθοποιών στη σκηνή, καθώς συχνά ήταν στατικοί στους διαλόγους τους. Η τελική σκηνή του γερασμένου πατέρα ήταν πολύ φορτισμένη συναισθηματικά και συγκέντρωσε την απόλυτη προσοχή της πλατείας.

Ο **Κώστας Σαντάς** στο ρόλο του Ντα με λόγο καθαρό και ελαφρά κουρασμένο, κίνηση αργόσυρτη και έντονη σκηνική εκφραστικότητα έδωσε ένα διττό πατρικό χαρακτήρα, άλλοτε σκληρό, πιεστικό και απότομο και άλλοτε στοργικό, ευαίσθητο και ανθρώπινο. Οι κωμικές του στιγμές απόλυτα προσεγμένες, ενώ ο δραματικός του μονόλογος στην τελευταία σκηνή είναι απλά συγκλονιστικός.

Ο **Δημήτρης Σιακάρας** ήταν ο Τσάρλι, ο γιος του Ντα. Είχε την αποστασιοποίηση του καλλιτέχνη σαν ενήλικας, αλλά του έλειψε η παιδική φλόγα και ένταση όταν υποδύοταν τον εαυτό του παιδί. Η κίνησή του είχε στυλιζάρισμα, ενώ στις συναισθηματικές του στιγμές ήταν ελλειμματικός.

Ο **Αναστάσης Ροϊλός** έπαιξε τον Τσάρλι στα νεότερα χρόνια του και είχε όλη την ορμητικότητα και το πάθος που προϋπέθετε η ηλικία του, δίνοντας μια αξιοπρεπέστατη και ισορροπημένη ερμηνεία.

Η **Λίλιαν Παλάντζα** υποδύθηκε τη μάνα με καθαρή άρθρωση και δυναμικό λόγο, αλλά και κάποιες αμήχανες σκηνές όπου ταλαντευόταν μεταξύ κινητικότητας και σκηνικής αδράνειας.

Ο **Δημήτρης Κοτζιάς** ερμήνευσε τον κύριο Ντραμ, εργοδότη του νεαρού Τσάρλι και είχε σταθερό και πειστικό λόγο και ήταν ιδιαίτερα εκφραστικός.

Ο **Νίκος Καπέλιος** ως Όλιβερ, επιστήθιος φίλος του Τσάρλι, αποτύπωσε εύστοχα μια υποστηρικτική και συνεπή παρουσία δίπλα του.

Η **Χριστίνα-Άρτεμις Παπατριανταφύλλου** (Μαίρη-φλερτ του Τσάρλι), ο **Ορέστης Χαλκιάς** (νεαρός και ενθουσιώδης Όλιβερ) και η **Μαρία Χατζηιωαννίδου** (κυρία Πρυν) συμπλήρωσαν με το ταλέντο τους το ερμηνευτικό παζλ της παράστασης.

Το σκηνικό του **Σταύρου Λίτινα** σε μία αφαιρετική και λιτή λογική έδωσε άπλετο χώρο στους ηθοποιούς, κράτησε με έξυπνο τρόπο όλους τους χαρακτήρες επί σκηνής και εξυπηρέτησε απόλυτα την ισορροπία του ρυθμού της παράστασης.

Τα κοστούμια της **Ηλένιας Δουλαδέρη** είχαν μια κομψή και ισορροπημένη γραμμή, ενώ οι φωτισμοί του **Σάκη Μπιρμπίλη** εστίασαν προσεκτικά στους χαρακτήρες.

Η μουσική επιμέλεια ανήκε στο σκηνοθέτη.

Συμπερασματικά, είδα μια ισορροπημένη παράσταση, που παρά τις επιμέρους ατέλειές της και μία σχετική στατικότητα στην κίνηση, διερεύνησε με ευαίσθητη και τρυφερή ματιά τις διακυμάνσεις της σχέσης πατέρα-γιου, χρησιμοποίησε έξυπνα τη λογική των στιγμιотύπων-αναδρομών στο παρελθόν και είχε πολύ καλές ερμηνείες, προεξάρχοντας του συγκινητικού Κώστα Σαντά σε μία από τις καλύτερες στιγμές του.

Το "**Περιμένοντας τον Γκοντό**" (En Attendant Godot) του επίσης Ιρλανδού Σάμουελ Μπέκετ (Samuel Beckett) γράφτηκε το 1948, το οποίο στην αγγλική του μετάφραση (Waiting for Godot) από το συγγραφέα φέρει τον υπότιτλο "τραγικωμωδία σε δύο

πράξεις". Αποτελεί δείγμα του Θεάτρου του Παραλόγου. Η γαλλική του πρεμιέρα δόθηκε στο Théâtre de Babylone του Παρισιού τον Ιανουάριο του 1953, ενώ η πρεμιέρα του στο Λονδίνο έγινε δύο χρόνια αργότερα. Δύο άντρες, ο Βλαδίμηρος και ο Εστραγκόν συναντιούνται καθημερινά κοντά σε ένα δέντρο, συζητούν για διάφορα θέματα, αστειεύονται, τσακώνονται και περιμένουν έναν άλλον άγνωστο άντρα, που ονομάζεται Γκοντό. Στη διάρκεια της αναμονής τους εμφανίζονται ο Πότζο και ο Λάκι, ο δεύτερος σκλάβος του πρώτου, ο οποίος τον σέρνει με ένα σκοινί για να τον πάει στην αγορά και να τον πουλήσει. Όσο ο Πότζο μιλάει με τους δύο, δίνει στο Λάκι προσβλητικές εντολές να εκτελέσει για να τους διασκεδάσει. Όταν ο Εστραγκόν και ο Βλαντιμίρ μένουν ξανά μόνοι έρχεται ένα αγόρι και τους λέει ότι ο Γκοντό δε θα έρθει απόψε και να τον περιμένουν αύριο. Την επόμενη μέρα συναντιούνται ξανά συζητώντας, για να εμφανιστούν και πάλι οι χτεσινοί τους επισκέπτες, αλλά αυτή τη φορά ο Λάκι είμαι μουγκός και σέρνει με σκοινί τον Πότζο που είναι τυφλός και δείχνει να μη θυμάται τίποτα από τη συνάντησή τους της προηγούμενης νύχτας. Όταν αυτοί φεύγουν το αγόρι ξανάρχεται για να τους ανακοινώσει ότι ο Γκοντό δε θα έρθει και σήμερα, αλλά να τον περιμένουν την επόμενη μέρα. Οι δύο άνδρες αποφασίζουν να κρεμαστούν, αλλά αποτυγχάνουν, καθώς για σκοινί έχουν μόνο τη ζώνη του ενός. Η μετάφραση είναι του Μίνως Βολανάκη και είναι λιτή, σοβαρή και εύστοχη, αποδίδοντας όλο τον πλούτο των νοημάτων του συγγραφέα.

Ο Γιάννης Αναστασάκης σκηνοθετεί το εγχείρημα αυτό προσπαθώντας να αποδώσει τις ιδιαιτερότητες και την ποιότητα της σχέσης των δύο αντρών που περιμένουν τον Γκοντό, να μην υποβαθμίσει κανένα χαρακτήρα και να δώσει έμφαση στη ματαιότητα και την παράνοια της αναμονής αυτής. Ο λόγος έχει καθαρότητα, αν και συχνά αφηρημένος, συχνά παραληρηματικός και πηδά από το ένα θέμα στο άλλο. Η μεγάλη σκηνή του Βασιλικού Θεάτρου γεμίζει από ένα δέντρο και μία ράμπα-δρόμο που εκτείνεται μέχρι τις πρώτες σειρές της πλατείας, καταργώντας την απόσταση των ηθοποιών από το κοινό, φέρνοντάς τους δίπλα στο θεατή, κάνοντάς τον έτσι συμμετοχο των προβληματισμών τους και σπάζοντας την ψυχρότητα της αχανούς αίθουσας. Οι σιωπές γίνονται οι γέφυρες μετάβασης από το ένα θέμα στο άλλο και είναι αυτές που τονώνουν την ανάγκη επικοινωνίας των δύο ηρώων μεταξύ τους. Η υπαρξιακή τους αγωνία εκφράζεται με έναν τρόπο αφελή, σχεδόν παιδικό, αλλά γεμάτο πραγματικό συναίσθημα. Το τραγικό συνυπάρχει με το κωμικό, η λύπη με τη χαρά, η φιλοσοφία με την καθημερινότητα, η ηρεμία με την ένταση. Η άφιξη των δύο άλλων χαρακτήρων γίνεται μια ακτίδα ποικιλίας στον καθημερινό τους μικρόκοσμο και προσθέτει κινητικότητα στην παράσταση. Έξυπνη και λειτουργική ήταν επίσης και η ιδέα το ρόλο του αγοριού να τον ερμηνεύσει ο γηραιότερος του κουιντέτου των ηθοποιών. Οι συμβολισμοί και οι παραλληλισμοί του μπεκετικού σύμπαντος με τη σημερινή εποχή είναι ορατοί και λειτουργούν ως μοχλοί σκέψης για το θεατή.

Ο Γιώργος Καύκας ερμηνεύει το Βλαδίμηρο. Πλάθει ένα χαρακτήρα με έντονη στοχαστική διάθεση και πιο ενεργητικό από τον Εστραγκόν. Ο λόγος του είναι (έστω και άναρχα) δομημένος, η άρθρωσή του καθαρή, έχει έναν υπόγειο σαρκασμό και δεν ξεχνά την αποστολή τους, δηλαδή την αναμονή για τον Γκοντό. Παράλληλα, οι σιωπές του που συνοδεύονται από τη σωματική του ακινησία, δίνουν την αίσθηση της ενατένισης. **Ο Κωνσταντίνος Χατζησάββας** υποδύεται τον Εστραγκόν με μία σχεδόν παιδική αφέλεια και έναν αυθορμητισμό. Δείχνει πιο ανασφαλής, πιο ξεχασιάρης, πιο ευάλωτος στα

εξωτερικά ερεθίσματα, αλλά και διψασμένος για ζωή. Η φωνή και το βλέμμα του έχουν μία φοβία για το μέλλον, λιγότερη πειθώ και μεγαλύτερη αναποφασιστικότητα, αλλά και μια αισθαντικότητα και πίστη στο σύντροφό του. Η χημεία τους στη σκηνή ήταν πολύ καλή με ελάχιστες, σχεδόν ανεπαίθητες ανισορροπίες στο ρυθμό τους.

Ο **Παναγιώτης Παπαϊωάννου** ήταν ο Πότζο, που απέδωσε εύστοχα την παράνοια της εξουσίας, έστω και μια μικρή δόση υπερβολής στο πρώτο μέρος. Δεν είχε δισταγμούς και αναστολές, όντας ένας στυγνός δυνάστης του Λάκι, ενώ στο δεύτερο μέρος κατάφερε να βγάλει όλη την ανασφάλεια της ανατροπής των δεδομένων και των ισορροπιών.

ο **Θανάσης Ραφτόπουλος** στο ρόλο του βωβού Λάκι είναι απόλυτα πειθήνιος στις εντολές του αφεντικού του, ακόμα και στις πιο παράλογες. Καταφέρνει να κρατήσει το χαρακτήρα του μακριά από την καρικατούρα, καθώς δεν καταφεύγει σε φτηνές λύσεις, αλλά στάθηκε απόλυτα συγκεντρωμένος στις απαιτήσεις του, ακόμα και στο επίπονο σωματικό του κομμάτι. Υποδειγματικός ήταν και στον παραληρηματικό του μονόλογο, που έκανε τους θεατές να κρατούν την ανάσα τους. Τέλος, ο **Φούλης Μπουντούρογλου** έπαιξε με συνέπεια το αγόρι, το οποίο με κοντό παντελονάκι, φωνή επίπεδη και απρόσωπη και πρόσωπο ανέκφραστο ανακοινώνει ότι ο Γκοντό δε θα έρθει απόψε.

Το σκηνικό του **Κέννου ΜακΛέλλαν** είχε τη λιτότητα που απαιτούσε η παράσταση και με τη ράμπα έκανε πιο άμεση την επικοινωνία των χαρακτήρων με το κοινό, συμβάλλοντας στη συγκέντρωσή του.

Τα κοστούμια του ίδιου έδωσαν την αίσθηση δύο περιπλανώμενων άστεγων για το δίδυμο Βλαδίμηρου-Εστραγκόν και μία emphatic αντίθεση κιτς κομψότητας και πλήρους εγκατάλειψης για τους Πότσο και Λάκι.

Η πρωτότυπη μουσική του **Μάνου Μυλωνάκη** έντυσε διακριτικά με νότες υπαινικτικές την παράσταση.

Η επιμέλεια της κίνησης ανήκε στο **Δημήτρη Σωτηρίου** και ήταν προσεγμένη και απόλυτα υποστηρικτική του λόγου και των σιωπών του.

Οι φωτισμοί του **Βασίλη Παπακωνσταντίνου** εστίασαν σωστά στα πρόσωπα και τις εκφράσεις τους, παίζοντας δημιουργικά με τις σκιές.

Συμπερασματικά, στη σκηνή του Βασιλικού Θεάτρου είδα μια παράσταση που είχε μέτρο και συνέπεια στις προθέσεις της. Η σκηνοθετική ματιά έδωσε μια ανθρωποκεντρική και ευαίσθητη άποψη πάνω στο τραγικωμικό γεγονός της ανθρώπινης υπόστασης. Ο λόγος ήταν πρωταγωνιστής, οι σιωπές κάποιες στιγμές στάθηκαν εκκωφαντικές και οι ηθοποιοί υποστήριξαν δυναμικά το όλο εγχείρημα με το ταλέντο και τη ευκρίνεια των εκφραστικών τους μέσων.
